

TAKƏLAYA NKA PÇÇI NMAAWA LOM NYÉMA TÇ Kutulutu

Kələnti icatə taa ké Pəəlı ka wə waatv wei i yelaa na pá ɳmaa takəlaya kaneyə Kilisiti nyéma mpa pa wə Lom tə. I hvléyí ka taa sı yelaa təna lapəna isayatu, paa Yuta nyéma na mpa pa ta ke Yuta nyéma tə. I hvlaa tətə sı Laapaalı Kvpən kέ toma səsəona kέ, i yakı mpa pa təna pa mv-i na pá temi-i na pa taa tə. Pəəlı hvléyí tətə sı Isəyeli nyéma ləlaa ləwa Isə, ama Isə ná tá lə i yelaa. Kantəkaya nyəntu kέ layatu nti Pəəlı tasa Isə səelaa ke isəna paa caya pa taa pa tike tə, na isəna pa na mpa pa ta ke Isə səelaa tə paa caya tə.

Isəna pa faya Lom takəlaya tə:

Yəlaa təna pəntəna, na pá nyuləyí nyuyu yəpu,
titite 1–8

Isəna Isə caana Isəyeli nyéma tə, titite 9–11

Isə səelaa tənte kwpante, titite 12:1–15:13

Səetv, titite 15:14–16:1-27

Səetv

¹ Maya Pəəlı, Yesu Kilisiti yom. Maya Isə kpa tillu na í ləsi-m na ma mpaas ke Laapaalı Kvpən kpaaluyu təo. Má ɳmaana-meyə takəlaya kanə.

² Hatuu ləŋ ke Isə ka təma sı i ká kəna Laapaalı Kvpən inı. Halı Isə yelaa na i Isə kuyəyətvtu tələsəlaa ɳmaa məpuyu i takəlası taa. ³ Laapaalı Kvpən inəyəle i Pəyaya Tacaa Yesu Kilisiti təm. Ye Yesu yulwəetv təm ilə, wulav Tafiti ləlvuyu taa tu kέ. ⁴ Ama Feesuyu

Nanjntu kinj ilé, Isó hviléna toma sí Yesu kék Pèyaya ke waatu wei Yesu sápa na í feesi-i tó. ⁵ Kilisiti iní i tóo kék Isó hvila-m péelee na má la tillu sása ke kolvum iní i tóo, si má la na kateñasi tóna yelaa mu i tóm na pá nuna-i. ⁶ Me tóta í we pa taa, me mpa Isó lësa Lom sí í pési Yesu Kilisiti nyémá tó.

⁷ Mè tóna mpa me í we Lom na Isó sáelaaná í yaa sí í pési nyémá tó, mè takélaya ntó. Tacaa Isó, na Tacaa Yesu Kilisiti pá hólí-meyé péelee na pá la na mè lanja hvilumi.

Pæoli nyulayi sí í polo í ná Lom Isó seelaa

⁸ Kancaala ya ilé, Yesu Kilisiti tóo ma see ma Isó kék mè tóna mè tóo. Mpí pè tóo tó, pa puyulayi antulinyá tóna taa kék iséna í nukéna Isó kék teu tó. ⁹ Isó wei í Pèyaya Laapaali Kupan kpaaluyu témle ma lakéna luyu kolvumuyu tó, i nyémá sí maa looliyi. Isó nyémá mpú sí tam ma tóosayi mè tóm ¹⁰ ke paa waatu wei ma sélémayi tó. Ma wiikina-i sí í la luyu na má hiki mpaa ke pénente na má polo mè kinj. ¹¹ Ma nyulayi teu sí má ná-me. Iléna í hiki kucawu ke Feesuyu Nanjntu kinj, na í la toma. ¹² Nti ma tu kélayi nyuluyu tóyéle sí má wee mè hékü, na té nyenayéna témá naani tuyu ke Isó tóo, na pè sáosayi-tuyu apalutv.

¹³ Ma taapala me, í nyi teu sí tam ma hvukaya sí ma puki mè kinj, ilé pè tuu-m, haléna saña. Ma nyulayi sí ma témle í luh puvupuyu mè te, isii tè lula piitim lempí nyémá kinj tó. ¹⁴ Pè taya pulu, pè caalam kék sí má polo yelaa tóna kinj. Paa acalee sásoona taa, paa cacakéy tee, paa isékullaa cóló, paa isékpreeetee nyémá cóló. ¹⁵ Pè tóo kék ma nyulayi teu sí má ponamé mpa í we Lom tóyé Laapaali Kupan tóto.

Laapaali Kupan toma

16 Laapaalı Kvpaj kpaalvju təm fei-m feelə. Pə taya pvlv təo, Isə toma nté təna. I waasəyi pa təna mpa pa teñi-i na pa taa tə. Yuta nyéma ke kancaalaya, pa waali kē mpa pa ta ke Yuta nyéma tə. **17** Kvpam Laapaalı Kvpaj təo kē tə nyəj iṣəna Isə laki na yəlaa pəsəyi kypama ke i isentaa tə. Pə kpayav hatuu kancaalaya haləna pə tem tə, yvlv teñ i taa na Isə kē ilena Isə la, pə ta kaasi pvlv tətə. Isə Təm taa mayamaya kilisa mpv təceicei si: Ye Isə nyəna wei kē yvlvpanj si i tema i taa tə pə təo, pvn̄tu tike tuləyəna-ti.

Yəlaa təm səpa

18 Isə mvgi pááná ke hatuu isətaa kē yəlaa kypəntəŋ na pa isayatvnaa təna təo na pē naa mpv. Pə taya pvlv, yəlaa tetelakasi nyəkəyi tampana na a mələyi yem. **19** Mpv pə yelinga na Isə tvgi-węye navya. Mpi tə pa nyəmá timpiwe pə wee si pá nyaŋna Isə tə, i tema-węye-węyi húlvý kē teu tə pə təo. **20** Kvpam hatuu Isə lapa antulinya tə, i mukaya təe weetv, isu i toma tamm nyəna na isəna i mayamaya i wee tə, pə naakí i kulaŋpəm mpi pə kiŋ kē. Tənaya pə wee si yəlaa i nyəna i toma na i weetv, pə təo kē pa feina tampana. **21** Pa nyəmá Isə, ama paa see-i, pəyele paa see-i i na təmle isu pə nəyəsəna yəlaa i la Isə tə. Pa huvvee liyita yem, paa layatiya ka fei. **22** Pa təŋ si pa nyəm təowwa, ama iween kē. **23** Isu paa tu Isə wei u səki təyə teeli tə, yvlv wei i səki tə i leesəŋ na suması na nəohée liyiti wontu na nti tə tuuki atə təyə pa seeki.

24 Pə təo kē Isə yela-węye pa tetelakasi isayasi nsi pa luuŋ svvwa tə si taa, na pá laki təmaya mpi pə we feelə tə. **25** Mpe pa məlāa kē na pá kpayav Isə təo tampana na pá pəsəna pəpətū. Pa seeki na pá təñəyi

mpi mpi Isə lapa tə, na pá yele Isə wei i lapa-wi tə i mayamaya. Pəyele pui munə isii tənəyi pá sañ tam.

26 Pə təo ké Isə ná yela-weyə pa taaləntutu taa. Na pa alaa mayamaya náá yeki apalaa na pá svvəkəna təma. **27** Mpü tətəyə na pa apalaa, pele pa yeki alaa təm, na pa kvnyuləy i kpa pa nyəəy taa pa ketitiyi təma. Apalaa lakəna təmaya feelə fei nyəəntu. Na pa taaləntutu ntı tə naasuyu makəna pa nyəəy taa.

28 Isii pa kisa Isə ké nyəəm təkelekele tə, pə təo ké Isə ná yela-weyə pa kvmeləlayatu taa na pá laki acaalətu. **29** Pa kəla kawalasi, na isayatv, na kvnyuləy, na nyəəy, na iseseeMLE, na yvluvkulə, na yoou, na puyusuyu, na muğuluğu tike ke pa nyəəmá. Pa ké yəyətələaa. **30** Pa cakəna təma. Pa ké Isə kolontunaa, na kalampaanı nyəəma na isəcav nyəəma na təhəntaa. Pa lvləsəy i isayatv kufatu, paa see pa caanaa. **31** Pa feina laakali, paa təkəy i ntı pa təy si paa la tə. Pa laki təkatu, pa feina lelaa pətəətələ. **32** Pa nyəəmá Isə təo si mpa pa laki mpv tə pa ké səlvnnaa. Paa na mpv pa təy na lapv, haləna pá sañ pə lataa tətə.

2

Isə hvvle

1 Ilə nyá wei n footiyi nyá ləlv tə, paa n ké we te, n feina tampana. Pə taya pulv, nyá footiyi ləlv pəyele mپúyú nyá mayamaya nyá laki tə, n kuyi nyá tı təm ké. **2** Tə nyəəmá si tampana ke Isə tənəyi na i huvkəna pa təna mpa pa laki mpv inı pə taka tə te. **3** Ilə apaŋnya, isii nyá footuyuu mpa pa laki mpv, pəcə nyá mayamaya nyá laki teitei isii pele tə, n huv si Isə kaa pəəsə-i? **4** Isə kvcəəu nté n məla n kpaləy i na n kisiy i i suulu si i taa wii nyá pətəətələ? N ta nyi

sí Isə laki-ŋ kvpantu ke mprúgyú sí isəwεε n ká layası təntε? ⁵ Nyá laŋkpusəŋ tne. Ama nn caa layasuyu se. N lakuyu mpv tə, saləka kükələ ke n caakı na n kəjna nyá nyuyu taa ké kuyaŋku Isə ká caya na í húlí i pááná na isəna i təŋəyí siyisuyu na í huvkəna tə. ⁶ Kuyaku nkuyu Isə ká feli paa wei kέ i kvlapvtu. ⁷ Mpa pa səola kvpantu lapu ke tam, na pá pεekəyí Isə kin teeli, na sam na tam wεetv tə, mpreye Isə ká ha weesuyu nkuk tə. ⁸ Ama mpa pa səpa nyuyu na pa nyəntv teləsuyu ke lələ, na paa təŋəyí tampana, na pá laki pə təna mپi pə fei teu tə, Isə ká hólí pεleye isəna i taa kpaana-wε na pa təm ta maya-i tə. ⁹ Wahala na laŋwakəlle səsəole ká kpa pa təna mpa pa laki isayatv tə. Yuta nyáma ke kancaalaya, pə waalı kέ mpa pa ta ke Yuta nyáma tə. ¹⁰ Ama mpa pa laki kvpantu tə, Isə ká kusi pεle pa nyuyu na í sa-wε na í hvləsi pa laŋa. Yuta nyáma ke kancaalaya, pa waalı kέ mpa pa ta ke Yuta nyáma tə. ¹¹ Mpi tə Isə u fayasəyí yəlaa tə se.

¹² Mpa pa ta nyı Moisi kvsəsütv na pá pəntəyí tə, paa le na kvsəsütv ntı tə təm ta na-wε. Ama mpa pεle pa nyəmá Moisi kvsəsütv na pá təjna pəntvuyu tə, kvsəsütv ntəyí paa keesəna na pá huvnə-wεyε təm. ¹³ Mpi tə pə taya yəlaa mpa pa nukı kvsəsütv təm ke kvnui tə mpreye Isə nyənəyí kvpama se. Ama mpa pa təka-tı təyo. ¹⁴ Ye piitim lempı nyáma nəkaa na pá təŋəyí mپi Yuta nyáma kvsəsütv keesəyí tə, pəyele nəxəlv ta hvlı-wε, ilə pa kvsəsütv wε pa mayamaya pa taa kεle, paa na pa taa feina-tı tə. ¹⁵ Pa lakuyu mpv tə, pa hvləyí kεle sí, paa pa taa feina kvsəsütv, pə tu Moisi nyəntv nté pa lotunaa taa. Na pə naaki mprúgyú pa laakalənaa taa. Pə taya pvlv təo, wutee wutee pa pətəyí pa kvlapvtu taa kέ, na wutee wutee pa wəna

naani. ¹⁶ Mpúgyú pui lu teitei kékuyanju Isó ká yele si Yesu Kilisiti í huvuna yélala ke pa mukaya tée kula putu tóo tó. Na pə mayamaya ke Laapaalı Kupan wei ma kpaaléyi tó i hóléyi.

Yuta nyáma na Isó kusásutu pə təm

¹⁷ Ama nyá, n yaa nyá təyí Yuta tu Yuta tu, na Moisi kusásutu ntəyəle Moisi kusásutu, na n mygvləyəna nyá Isó. ¹⁸ Pácó n nyəmá mpi Isó caa si n la tó, na kusásutu ntí tə kula nyá ise ke teu si n cekəna kūpantu. ¹⁹ N nyənəyí nyá təyí yulvmaa həntu na səkpetvug tée nyáma isentəc cetu, ²⁰ na isəkpeetee nyáma isəkullu, na piya seyəselv. Mpi pə təo n nyənəyí nyá təyí mpv tó, n təeléyi kék si nyá nana pə tənaya kusásutu ntí tə taa, paa nyəm, paa tampana. ²¹ Añha, nyá wei n seyəsəyí ləlala tó, nn seyəsəyí nyá tı suwe? Nyá wei n laki waasv si pá taa ḥmuli tó, pepe təo kék nyá ḥmuléyi? ²² Nyá wei n tən si pá taa la wasaŋkalətu tó, pepe təo kék nyá laki? Nyá wei nn caa tuij təm ke paa pəcə tó, pepe təo kék n nayaléyi tée kūpampam? ²³ Pə taya nyá mygvləyəna si n wəna Isó kusásutu? Ilə pepe təo kék n pəntəyí-ti na pə kuyí Isó nyvug? ²⁴ Isó Təm taa pa ḥmaawa təkelekele si: Yuta nyáma mə mə yelina na piitim ləmpı nyáma təvki Isó.

²⁵ Ye n təkəyí Moisi kusásutu ke pəlvug waasəyí-ŋ. Ama ye nn təkəyí-ti, pə we isu pa ta pəli-ŋ kəle, paa n pelaa. ²⁶ Ye yolv í ta pəli, pəyele i təjəyí teu ke Moisi kusásutu kéesa ntí tó, Isó kaa nyəni pəntu isu pəllv? ²⁷ Wei i ta pəli pəyele i təka kusásutu ntí tó, i kákuy Yuta tu nyá nyá təm. Pə taya pəlv təo, nyá wəna kusásutu ntí tə takəla, na n pelaa pəyele nn təjəyí-ti. ²⁸ Təv, isənaya Yuta tu siyisiyi ná wəe? Pə

taya isentao na i pelenyu kinj ke pa nyerjna-i si Yuta tu.
29 Ama Yuta tu siyisiyi ile, pa nyerjna-i na i taa ké, na hatuu i lotu taa ké pa pela-i. Isə Feesuyu pelena-i, pə taya Isə kusəsutu nti pa ηmaa kujmaa tə tə təm təkuyu təo. Yuta tu siyisiyi ke mpu, Isə sajna-i, pə taya yəlaa.

3

1 Kawaaya wə Yutaitu taa ke? Pelenyu ná wena kasəyaya na? **2** Kawaaya wə pə tənaya mpu pə taa kē səsəm məe. Pə taya pəlv, kancaalaya ile, Yuta nyérma mpreyə Isə yelinga i təm nti i kaya i heeli yəlaa tə. **3** Ilə ye pa taa lelaa kisa tə møyv, pu la na Isə náá kee nti i ka yəyətəaa tə? **4** Aai, pə kaa la mpu se, paa pəcə. Paa yəlaa təna ká la kaloolutvnaa, isu Isə lapa tampana tu ke tam. Pa ηmaawa mپúyú Isə Təm taa si:
 Isu yəlaa təna nyérma si
 tampana ke n yəyətəgi.
 Na ye pa tu yaa-η huvle,
 nyá təm teena.

5 Ama ye isayatu nti tə laki tə tə kvsə Isə nyuyu, haləna pá sa i tampana tənyuyu, ilə tu tasa suweyə yəyətuyu tətə? Yaa tu tə si timpi i tukuyu-tuyu cəyəcəyə ké tā isayatu təo tə i yuwayale? Aai. (Ama nti yəlaa yəyətəgi təyə ma yəyətəgi cəne.) **6** Təfə ye pii wə mpu, ilə isənaya Isə ká te na i la na i huvna yəlaa təna təpəi ké təm?

7 Ye ma pəpətu lakəna na pē húləyí Isə tampana təkelekele na i hikiyi teeli, ilə pepe təo ké pa nyənəyim isayau tətə? **8** Yaa pepe təo ké tə kaa tə si tə la isayatu na pē kəna kypantu ile? Haləna ləmpə caakaya ma nyuyu kuyu, iləna pá waana si mپúyú ma təjna cəyəsuyu. Paa ku yəlaa mpa pa waana-m mpu tə pa təm, na pa təm kuyu mayaa.

Yolv kypaŋ fei

9 Ilé iséna tóo ké pə wεε? Yuta nyéma tá tə tεe piitim ləmpí nyéma yaa iséna? Aai, pə taya mpv. Ma təma húlvýu si isayatu tóka yəlāa tənaya təkem, paa Yuta nyéma, paa yəlāa mpa te. **10** Isə Təm taa pa ñmaawa mpv si:

Yolv fei wei i siyisaa tó,
paa kvlvñ kvnj.

11 Nøyolv ta cekéna pvlvþgv paa pəcø.
Pəyele nøyolv u pækøyi Isə.

12 Pa təna pa toolaa na pá hatələna Isə,
pa kpenta pa təna na pá la yem.

Pa taa kvlvñ mayamaya u laki kypantv.

13 Pa nøyø taa wε isu pəlaav ñku ku kulaa tó.

Pa pugusiyi lelaa na pa nəolelenj.

Pa ntompee i nyəpətāa,
pə wε ké isu akala sctv.

14 Mpusi koolee na təm isayatu wənna pa nəosí taa.

15 Pa niŋ wε ləŋ ke yəlāa təkulε.

16 Pá kvlvñ timpi,

wakəlvýu na isayatu ke n makəna.

17 Pa ta nyi iséna paa la na pá lu
pə taa na pá héesi tó.

18 Pa feina Isə sɔyəntv ke pvlv taa.

19 Təv, tə nyəmá si Isə kvsəsütv yəyətəyjí pə təna mpi tó, pa təna mpa pa təyəyjí-ti təyø pə naawa. Iléna pə təki samaa təna nəosí, na pá taa hiki təwaanle ke tiili, yaa nøyolv fiti Isə huvnauv taa. **20** Pə taya kvsəsütv lakəna na Isə nyənəyjí yolv ke yolvpaŋ, paa pvn̄t v kέ awe. Ama kvsəsütv təmle nté si pə hvli-ŋ nyá təpəntəlε, pə təna nté.

Iséna Isə yakıyəlāa tó

21 Ama pənente Isə hula-tvuyu isəna i laki na tə pəsəy়i yulupama ke i isentaa na pə tá lu kusəsitu təñuyu təm tə. Hali kusəsitu takəlaši na Isə kuyəyətutu teləsələaa nyənsi taa kē pa yəyota pə təm ke mpu si: **22** Isu yulu teñuyu i taa na Yesu Kilisiti tə, mpu pə yekina na i pəsi kupaŋ. Wei i tu laalaa na i temi-i na i taa te, i laki na ilé i pəsi kupaŋ ke mprúyú. Isə naa fayasəy়i yəlala. **23** Pə taya pulu, yəlala təna lapəna isayatu, ilena pərə-weyę Isə teeli. **24** Ama Isə kupaŋtu təo i yelaa na Yesu Kilisiti wei i waasəy়i-wə tə i la na pá pəsi yulupama ke Isə isentaa ke faalaa. **25** Səm mpu i səpa tə, Isə lapəna-i kətaya si i pəsi wei i kinj yəlala mpa pa nukəna-i tə paa hikina suulu ke pa isayatu təm taa na pə husı-weyę-ti tə. Isə lapa mprúyú si pə hólí si i siyisaa. Hatuu ləŋ Isə hula suulu na i yele yəlala ke pa isayatu pəəsuyu. **26** Ama kayana ilə i paasəna isayatu ntı inı, na i hóláyí isəna i laki na yəlala pəsəy়i kupaŋma ke i isentaa tə. Mpu inı pə taa kē i hóláyí si i mayamaya i kē kupaŋ, pəyele i lapa na mpa pəle pa nukəna Yesu tə pá pəsi kupaŋma tətə.

27 Ye mpu pulu kaasaa mpu yulu ká həñna i tı tə? Paə pəcə pulu fei. Ilə pepe təo? Pa təñəyí kusəsitu tə pə təo yaa? Aai, taa temnañ təo kē. **28** Pə taya pulu, tə nawə si taa tem təo kē Isə laki na yulu pəsəy়i yulupama ke i isentaa, pə taya kusəsitu təñuyu təo. **29** Yaa Isə inı i kē Yuta nyéma tike nyəŋ, na piiitim lempı nyéma nyəŋ na ilə? Aai pə taya mpu. Kulum inı i kəna pa təna pa Isə. **30** Pə taya pulu təo, Isə kulum inı i wənnə na i laki, na Yuta nyéma pəsəy়i kupaŋma ke i isentaa kē pa temna-i na pa taa tə pə təo. Taa temnañ kuluməm mpu pə təo kē i ká la na mpa pa ta ke Yuta nyéma tə pəle pá pəsi kupaŋma ke mpu tətə. **31** Ye mpu pə məlaa

kelē sī tē lōo kusəsutu na té paasəna Isō taa təmnaav tōm yaa isəna? Paā pəcō. Halī tē tu kusəyī kusəsutu ntū tē nyuyū ke kūkusu kē.

4

Mpi Apəlaham tōm hóláyī tō

¹ Tōv, tē nyənna tá caanaa caa səsə Apəlaham kiŋ na té ná. Pepeye i hikaa? ² Ye təma kvlapəe tōo kē Isō ka nyənna-i yvlvpaŋ ilē i taa laŋ mpi i ká sana i ti tō. Ama i kaa tu pəsi na i sa i təyī Isō isentaa məe. ³ Pə taya pvlv, pa yəyəta Isō Tōm taa kē sī, Apəlaham təma Isō na i taa, na i taa təm mpəyī Isō ná nawa na i yaa-i yvlvpaŋ na i mv-i. ⁴ Yvlv i lakı təmle, pa fələyī-i kē məe. Ilē pa kaa yaa i kufelvγu ḥkv sī kvhav, i wiile lonte ke pa fela-i. ⁵ Ilē paā yvlv ta la təmle na i te Isō wei i wiiki asayaa konyəŋ tō na i taa kē kvtəm, Isō nyənəyī pəntu taa təm tətəyō, na i mv-i sī i kē kvpəyī. ⁶ Pə tōo mayamaya ke Tafiti yəyətəyī wei Isō muwa sī i kē yvlvpaŋ na i tā kəesəna i təma tō i laŋhvulvmlē tōm sī:

⁷ Leleŋ nūlaa nté mpa pa pəntaa na Isō hólí-weyē suulu tō.

Pəyele i hūsa pa isayatū.

⁸ Leleŋ nūlv nté wei i isayatū Isō lōwa tō.

⁹ Pellaa tike nūkəna leleŋ inē? Kutapeləy naa nūki-i? Tē təma yəyətuvγu ke nəənəa sī Apəlaham təma Isō na i taa, na i taa təm mpəyī Isō ná nawa na i yaa-i yvlvpaŋ na i mv-i. ¹⁰ Ilē waatu wei kē pə lapa mpv? Waatu wei i pelaa tō, yaa na pəcō i pələyī? Aai na pəcō i pələyī kē. ¹¹ Waalī waalī kē pa pələ-i, na i pələvγu mpi pə hvlaa kē sī i laalaa na i te Isō na i taa təyō ilē i mv-i sī yvlvpaŋ. Pəcō waatu inī i taa pələta. M̄puyū pə

lapa na Apəlaham pəsi pa təna mpa pa teñna Isə kē pa taa kē mpv na í muŋi-wə si kwpama tə pa caa, paa pa ta pəli. ¹² I pəsa pəllaa caa tətə. Ilə pə taya mpa pa muŋuləyəna pəlvuy təm tike təyə ma təyə. Ama mpa pa təyə tá caa Apəlaham ikpate na pá te Isə na pa taa isu llé i ka temnau Isə na i taa na pécó pá pələy-i təyə.

N̄ tema nyá taa na Isə n̄ hikiyi i kwpantv təna

¹³ Isə ka heela Apəlaham na i piya si kateňja kané ka təna kaa te na ká pəsi pa nyəm təkpataa. Ilə pə taya kusəsutv təyuyu təo kē pa heela Apəlaham ke mpv. Ama i temnau Isə kē i taa na llé i mu-1 si yulvpaŋ təyə. ¹⁴ Ye kateňja ḥke kaa te na ká pəsi kusəsutv təylaa tike nyəŋka, ilə taa temnau ke Isə u waasəyi puvuyvle, na mpi Isə təyə si i ká la tə pəle pə məla yem. ¹⁵ Kusəsutv yekina na Isə páaná kəy, na kusəsutv wenna na tə pəntuyu wee tətə.

¹⁶ Mpi Isə ka suwa si i ká la tə, taa temnau təo kē, iləna pə pəsi puvu mpi Isə haa faalaa tə, pə taa wee kusəsutv təylaa tike nyəm. Ama na pa təna mpa pa teñ pa taa na Isə kē teitei isu Apəlaham lapu tə pa nyəm tətəyə. Apəlaham kē tá təna tá caa kē. ¹⁷ Halı pa ḥmaawa m̄puyú Isə Təm taa si: Ma lapa na n̄ pəsi piitimnaa payale caa. Isə wei Apəlaham temna i taa kē mpv tə, llé i isentaa Apəlaham inayəle tá caa. Isə inu i feesiyina sətaa na i laki na mpi pə taa wee tə pə wee. ¹⁸ Na paa na pi təe pə təo tə, Apəlaham temati na i taa na i teeləyi. Pə təo kē i pəsa piitim payale caa, isu Isə ka yəyətuyu tə si: Nyá piya nyuyu ká wee mpv. ¹⁹ Paa na i piusi ka wwsəna isu nūnūwa (100) na i kpatəla təkuŋkuŋku, na Saala ná taa fei luvuy təm taa tə, i ta nyənna təna. Ama i tisa i yuŋ ke Isə təo kē tam. ²⁰ I taa tem mpi pə ta pasa. Pəyele i ta la sika na

mpi Isə təma sı i ká la tə. Halı i naani səosa kusəosu kέ, na i nyəə tonj, na i tənja Isə kέ sam. ²¹ I ka temə i taa təkpataa sı Isə pəsəyı na i la pə təna mpi i ka temə sı i ká la tə. ²² Mpi pə təo Isə mu-i sı i kέ yvlu kypaŋ ke i taa tem təo təyəle. ²³ Ilə pə taya i nyuyu təo tike ke pa ŋmaa mpv sı: Pa mu-i sı i kέ yvlu kypaŋ. ²⁴ Ama na tá mpa tá taa temna wei i kusə Tacaa Yesu ke sətaa taa na paa mu-tv sı kypama ke mpv tətə tə, tá təo kέ pa ŋmaawa tətə. ²⁵ Tá isayatv təo kέ pa ku-i, na pa feesa-i sətaa taa kέ sı i la na té pəsi kypama ke Isə isentaa.

5

Tá na Isə tá leley

¹ Təv, isiu kayana pa tem lapv na té pəsi yvlpama ke Isə isentaa kέ tá taa temnaa təo tə, tá na-i tə wena təma na lelenj ke Tacaa Yesu Kilisiti təo. ² Tə temna Isə kέ tá taa təyə tə kpətəna Isə kypantu təhikile ke Yesu Kilisiti təo kέ timpi tə wə kayana ke isəntə tə. Na tə yəələyı kέ. Mpi tə, tə nyəmá sı tu pəsi Isə teeli nyéma. ³ Halı tá məlaa kέ na té yəələyı, paa tə wəw wahala taa tə. Pə taya pulv, wahala kənja na suulu. ⁴ Na suulu yekina na yvlu kantələyı wahala taa, na kantəlyu yekina na teelvyu kəo. ⁵ Tə teelvyu mpv tə pə ta puyusi-tv se. Pə taya pulv, Feesuyu Naŋŋtu wei Isə ha-tv tə inu i lapəna na tá təna té nyi teu sı Isə səəlatv.

⁶ Tə taa pəsəyı pulv tə Kilisiti səpəna asayaa tá, tá təo kέ saa wei pə maya Isə tə. ⁷ Ama sı yvlu i tisi na i sı siyisulu təo tə, təcatətəyav kέ. N̄ ta tu nyəm nɔyəlv ná wəe wei i pəsəyı na i sı yvlu kypaŋ təo tə. ⁸ Paa na mpv Isə ná hvla-tvəyū isəna tənaya i səəla-tv tə. Kilisiti səpa tá təo paa na tə kέ asayaa tə. ⁹ I səm təo kέ tə

pəsa yulupama ke kayanaya Isə 1səntaa, ilə 1sənaya pü kpisi-tuyu yapu ke Isə pááná niŋ taa? ¹⁰ Tá na Isə tu wé koloŋa kέ. Ama i Pəyaya səm taa kέ i lapa na tá na-i té ciiki. Təv, kayana tá na Isə tə wé lelenj. Pécó i Pəyaya ná wəna weesuyu tətə, ilə kaa waasi-tu na pə kələ mpv. ¹¹ Na pə ta tu kəv pə tənayale, tə təŋna Isə 1leŋye yəolənañ ke Tacaa Yesu Kilisiti wei i lapa na kayana tá na Isə tə ciiki tə i təo.

Atam na Kilisiti pa təm

¹² Yulv kvlvm tənna 1sayatu svv yəlaa təna. Iləna 1sayatu náá kəna səm. Na səm náá ya yəlaa təna təo. Pə taya pvlv, pa təna pa lapəna 1sayatu tə pə təo. ¹³ 1sayatu ka tema antulinya taa kέ wəeu na pécó Isə tu Moisi ke kvsəsutu. Ama 1su kvsəsutu taa fei ilə, Isə taa nyəni-ti 1su pvlv. ¹⁴ Paña mpv səm naa təyə kawulaya ke pə krayav Atam na pə polo Moisi, haləna pə caŋ pə kreyja mpa pa taa la 1sayatu nti Atam lapa tə. Isə kүheelitu ke Atam ná kpeesənaa na i pəsi 1sayav.

Atam ine inu i nəyəsəna wei i kaa i kəo təyə. ¹⁵ Ama pa ta lu kvlvm. Pə taya pvlv təo, mpi Isə hawā faalaa tə pə fayana 1sayatu nti Atam lapa təyə. Mpi tə, yulv kvlvm ine i 1sayatu təo yəlaa payale səpa. Ama Isə pəelee ná tema payale na pə tee mپúyú səsəm, na pə kaasi kvcəəv ḥku i lapa faalaa na yulv kvlvm Yesu Kilisiti kinj tə kvl kə təwa səsəm tətə. ¹⁶ Ama yulv kaa kraya mpi Isə kvcəəv laki tə na i mayasəna mpi yulv kvlvm 1sayatu laki tə. Pə taya pvlv təo, 1sayatu kvlvmtv lapəna na pá huuña yəlaa na pa təm si. Ama Isə faalaa kvcəəv ná tayana 1sayatu payale na pə la teu. ¹⁷ Kvlvm 1sayatu təo kέ səm təyə kawulaya məe, nn kvlvm inu i tike i təo kέ. Ama nti Yesu Kilisiti tike

kəna-tu tə təle tə kəla m̄puyú təəuñ təcayaçaya. Pə wεε si pa təna mpa pa hika lso pεeleeñ ke səsəm səsəm na í la na pá pəsi kypama ke faalaa tə, Kilisiti təə paa hiki weesuyu na pá təyəñ kawulaya.

18 Isu yulu kvlum isayatu svsa yelaa tənaya tasəkəle taa tə, mpu tətəyə yulu kvlum təmlə kwpante ká fiti yelaa tənaya huvle pəəle taa na pá tulı-ti. **19** Isu yelaa təna lapu asayaa ke yulu kvlum kpəesuyu təo tə, mpu tətəyə yelaa payale ká la kwpama ke lsə isentaa kē yulu kvlum nūnəv təo.

20 Kusəsutu kəmaya sì isayatu í huki. Ama timpi isayatu hukaa tó, Iso pœelée ná tæe-təyí təow ke səsəm.
21 Na isu isayatu lee səm ke yəlaa təna tó, mpu tətəyá Iso pœelée ná lee-tvuy siyisuyu sì pé pona-tvuy weesuyu ḥku ku teŋ tó ku taa kék Tacaa Yesu Kilisiti tó.

6

Pa cepa-tv na isayatv si tā wēe Kilisiti tāo

1 Ille isənaya pə wee ilé? Tu laki isayatu ke mprúgyú tam si Isə i səosí-tvəy i pəeləe yaa isəna? **2** Aai, pə taya mpu se, paa pəcə. Tá mpa səm cəpa-tu na isayatu tə, isənaya tu wee na té təŋna isayatu lapu tətə? **3** I tá nyi si tá təna mpa pa sə Isə lvm si tá na Yesu Kilisiti tə kpentaa tə, i təsətē ke pa kpenta-tu na pá sə-tu? **4** Yempu ilé Isə lvm səv taa kék pa pima tá na-i si tá na-i tə səpəna. Na isu Kilisiti səpa na Tacaa toma səsəona feesi-i tə, tá tətə tə layasa təntə təkpataa kék.

⁵ Ye tá na-i tə kpəntaa na té sɪ ɪsū i səpʊ tə, paakpənti tá na-i na pá feesi-tvuyu səm taq ɪsū pa feesa inu tə. ⁶ Tə nyəmá teu sɪ kuyaŋku Kilisiti səpa tesika təo tə, pə kpənna tá yaasi kүpəŋ na pé kv tətətətə. Iləna timpi tu ke asayaa na tá teχełe mpv tə, pə la yem na í

heti-tu, na tə taa tasa isayatu yomle taa kē weev. ⁷ Yulu wei i tema səpu tə pə ləsa ileye isayatu yomle taa kē. ⁸ Ye tá na Kilisiti tə səpa, tə nyəmá si tá na-i tu weena weesin tətə. ⁹ Tə nyəmá teu si isu Kilisiti fem tə səm u tasəyi-i nyaasuyu. Pəyele i kaa tu səpu tətə. ¹⁰ Təm kulgum ke i səpa na pə ce í na isayatu. I wev kayana na i weesuyu tə Isə təo kē. ¹¹ Mprýgyu me tətə i ká nyəni mə ti isu mpa pa səpa na pə ce pá na isayatu tə, na isu mpa pa fema sətaa taa na kayana pa we Isə təo kē pá na Yesu Kilisiti pa kpəntuyu təo tə.

¹² Ye mpvu ilə, isayatu i taa tasa mə tənəj kusəpəj i neye ḥmakəluyu na i nuna mə tənəj konyuləj. ¹³ I taa yele na isayatu tasa mpaav hikuju ke mə tənəj taa kē tiili na i la isayatu. Ama i ha mə təyi Isə isu mpa pa fema sətaa taa tə, iləna i kpayə mə ti na i peti Isə təmle taa na i lana-meyə kypam. ¹⁴ Pə taya puv təo, pə fei isu isayatu i ḥmakəli-me. Mpi tə, pə taya kusəsutu təo kē i wee. Ama Isə peelees təo kē.

Siyisuyu yomle

¹⁵ Mpvu tə, tu tənja isayatu lapu si Isə peelees təo kē tə wee pə taya kusəsutu təo? Aai pə taya mpvu se, paq pəcə. ¹⁶ I nyəmá teu si, ye i ha mə təyi wei na i nukəna-i, i pəsa wei i nukəna mpvu tə i yom kē. Mprýgyu pə wee na isayatu, ye n nukəna-təyi tam n tənja səm kē. Na mpvu inı tətəyə pə wee na Isə, ye n nukəna ileye tam, pə layasəyi-ŋ təntə nte tə kəesəna-i təyə. ¹⁷ Aaa, Isə foə, me mpa tuu isayatu ka kpa yomle tə pənente i nuna nti pa səyəsa-me si i kəesəna tə təkpataa. ¹⁸ Pə ləsa-meyə isayatu yomle taa, na nəənə siyisuyu yomaa ke i pəsaa. ¹⁹ Mə icantu təo kē ma huyi təleye kuhuyu si i cəkəna. Pi wev tə,

tetelakasi na isayatu taa kē í peta mə ti, na pəle pə kpa-meyə yomle na pə laki-meyə yeleyle nyéma. Mpə tətəyə pənente, í peti mə təyi siyisuyu təma lapu taa na pəle pə kpa-meyə yomle na mə tənte keesi teu.

20 Waatv wei isayatu ka kpa-meyə yomle tə, kypantu lapu təm ta na-me. **21** Na í lakaya lakasi nsi sì wə-meyə feele ke kayana tə, pepeye í waa si taa? Si təesayana-meyə kuyu kē. **22** Ama kayana pə ləsa-meyə isayatu yomle taa na í laki Isə təmle. Na mpi í waakí təyəle pa təŋna-meyə keesuyu sì mə tənte í te na cele í ká hiki weesuyu ɳku ku teŋ tə. **23** Isayatu fəətə kele səm. Ama weesuyu ɳku ku teŋ təyə Isə ná haa faalaa ke mpa na Tacaa Yesu Kilisiti pa kpentaa tə.

7

Mpi alv na i paalv pa təm hóláyí tə

1 Ma taapala, ntəŋ í nyəmá Moisi kvsəsutu ke teu yaa. Təv, tə mayamaya tə təm ke maa keesi-meyə pəne. Yulv weesuyu tu tike niŋ ke kvsəsutu ntı tə pələyi. **2** I nyənna alv, i paalv í wəna i weesuyu, kvsəsutu ntı tu haa-i mpaa sì í kvl. Ama i paalv iní i səpa, tə ha-i mpaa kē, í saakí i saa. **3** I kvlə kuvkulv na í saa, paa yaa-i wasaŋkali. Ama səm i kela i paalv, kvsəsutu ta tasa i niŋ pəluyu tətə, tə ha-i mpaa kē. Pəle tə, ye i saa kufalv i ta ke wasaŋkali. **4** Ma taapala me, mprýu na-me tətə. Ye kvsəsutu təm taa, í pəsa sətaa kē. Pə taya pvlv təo, mə na Kilisiti í kpenta tənuyu, na pənente í pəsa kufalv wei i fema sətaa taa tə i nyéma, na pə wəe sì tə la Isə kē təma nna a nəyəsənaa tə. **5** Pə taya pvlv təo, waatv wei tu wə tá kypəntu taa tə, kvsəsutu kpaasaya tá nantv təna taa kuvnyuləŋ isayəŋ apalutv, na pə svəsəyɪ-tvuyu səm təma lapu taa. **6** Ama

pənentə tə lu kvsəsütu yomle taa na səm lapəna na té lu mpi pui kpa-tvəy yomle ke mpv tə pə taa təkpataa. Pə təo ké tu təŋ ɪsəna kayana pə layasaa tə, na té lá Isə təmle ke Isə Feesuyu tonj taa. Pə taa wəe ɪsu tə təŋaya takəlası taa kvsəsütu na té laki tə.

Isə kvsəsütu na isayatv pə təm

7 Ilə ɪsənaya pə wəe ilə? Kvsəsütu ké ɪsayam yaa? Aai pə taya mpv se, paa pəcə. Kvsəsütu yelina na má nyi ɪsayatv təm. Kvəpam ye kvsəsütu i taa tə si n kaa nyulı, ma taa nyi kvnyulvəy təm. **8** Kvheelitu ntı tə yelina na ɪsayatv hiki mpaav na té ku kvnyuləy inı i tənaya ma taa. Pə taya pvlv, ye pə taa ké kvsəsütu təo, ɪsayatv taa hiki tə ti. **9** Ma kiŋ ilə, kvsəsütu taa kənta tə, ma wəna ma ti. Ama kvheelitu ntı tə kəma, iləna ɪsayatv ntı té nyəki na té kvlı. **10** Iləna má məli sətv. Pui wəe si kvheelitu ntı té waasi. Ama ma kiŋ ilə tə məla maya kvvəy ké. **11** Pə taya pvlv təo, ɪsayatv hika mpaav na té puyusı-m na kvheelitu ntı, na té kv-m na kvheelitu ntı.

12 Isə kvsəsütu wə tənəŋj, na kvheelitu ná wə tənəŋj tətə na té siyisaa na té tewa. **13** Teu nyəm mpi pə mələna nté na pə kəna maya səm na? Aai, pə taya mpv se, paa pəcə. Isayatv lapəna kəkələ inı. Tənaya tə kulina tə ti waalı si ntəŋəle ntı. Tə kpaŋa mpi pə wə teu təyə na té kvnə-m. Tənaya kvsəsütu yelaa na ɪsayatv təm la səyəntv na pə təe caasa.

Yələa pu isayatv taa

14 Tə nyəmá mpv si Isə kvsəsütu təkvəy wə lotu taa təm ké. Ama maya yvlv ke yvlv ké na ɪcantv tələ, na pə peeta-m na ɪsayatv na má pəsi tə yom. **15** Ma ta cəkəna mpi ma laki tə. Pə taya pvlv təo, maa laki mpi ma səəla lapv tə. Ama mpi ma kisaa tə mpəyı ma laki.

16 Ma ta səəli mpi na má laki-wi təyə ma nyəmnaa sī Isə kvsəsütu we teu. **17** Ye mpv pə taya má lakəna mpv. Ama isayatu nti tə we ma taa tə təle tə lakəna. **18** Ma nyəmá teu sī kvpantu natəlī tə fəi ma kinj, ma pilimile tənə tə təm ke ma təyj. Kvpam paa ma luyu we teu sī má la kvpantu, maa pəsəyī tə lapv. **19** Maa laki kvpantu nti ma səəlaa tə. Ama isayatu nti ma kisaa tə ntəyī ma məlaa na má laki. **20** Ma laki nti maa caa tə, pə taya má nəkəna. Ama isayatu nti tə kanta ma taa tə nti tə tənna mpv.

21 Ma cəkəna yaasi iné si ye ma caakı kvpantu lapv isayatu teenä nəyj. **22** Hatuu ma lotu taa ma səəla Isə kvsəsütu mee. **23** Ama ma mayana yaasi nəyəlvu ma tənuyu taa, na tam i pəkələyī na i yoona yaasi wei i təo ma layatu nyəmá tə, na i la-m isayatu tiipile nte tə kanta ma taa tə tə saləka tv. **24** Ama ma təm we kvnyəŋ yoo, tənuyu kvne ku təjna-m kvju kē. A yakim? **25** Ama Tacaa Yesu Kilisiti təo Isə fəo.

Mpv tə, hatuu ma huvwee taa Isə kvsəsütu ke ma təjəyī. Pə kaasa ma yulvtu pilimile tənə tə, isayatu yaasi ke təle tə təjəyī.

8

Mpa pa təjəyī Isə Feesuyu Naŋŋtv tə pa təntə

1 Ye mpv mpa na Yesu Kilisiti pa kpentaa tə pa kaa tasa pa təm ke kvju. **2** Pə taya pvlv təo, Isə Feesuyu laki isəna na i haa weesuyu ke mpa na Yesu Kilisiti pa kpentaa tə, mŕpýgú pə lapa na pér ləsí-m isayatu na səm pə yaasi iní i taa. **3** Isə lapa mpi Moisi kvsəsütu taa pəsi na tə la yulvweetv təo tə. I hvlə yəlaa tasəkəle ke timpi pa laki isayatu ke tam tə, mpi tə i tila i mayamaya i pu. Na wəetv nti tə nəyəsəna yəlaa

asayaa nyəntu təyə i kəmnaa sì í husı ısayatı. ⁴ Isə lapa mŕpýú sì nti kvsəsütu caalaya-tu sì té la tə, tə la pə tənaya teitei. Pə taya pvlv, kayana tə yela tā wəetü kvpəntu təyəyə na té təyəyə Isə Feesuŷu. ⁵ Mpa pa təyəna tənte ke yvlv wəetü kvpəntu taa tə tə tike tə təm ke pa nyəmá. Na mpa pa təyəyə Isə Feesuŷu tə kule ku nyəntu tike ke pa laki. ⁶ Ye n təyəyə yvlvweetü kvpəntu ke tam, n təesəyəna səm ké. Ama ye Isə Feesuŷu nyəntu ke n laki tam, n hikiyi weesuŷu na lajheele ké. ⁷ Mpa pa seesa ısəle na yvlvweetü kvpəntu təyəyə tə, pa ké Isə kolontunaa ké. Pa a təyəyə Isə kvsəsütu, paa tu pəsəyə-ti tə se. ⁸ Mpa pa təyəna pa yvlvweetü kvpəntu təyəyə tə, paa pui la ısəna, pa kaa te Isə.

⁹ Ama mə ilə mə fei yvlvweetü kvpəntu taa tətə. Isə Feesuŷu nyəntu taa ké í wəe. Pə taya pvlv tə, Isə Feesuŷu caya mə taa tə se. Wei i taa Kilisiti Feesuŷu fei tə i ta ke i nyəy. ¹⁰ Ye Kilisiti we mə kinj paa na mə ısayatı ka ku mə tənəy tə, Isə Feesuŷu we mə taa na toma. Mpi tə pə pəsa-meyə kvpama ke Isə ısentaa ké. ¹¹ Ye Isə Feesuŷu ɳku ku feesa Yesu ké sətaa taa tə ku caya mə taa, wei inı i ka feesa Kilisiti ke sətaa hekv tə, kvlvm inı i ká ha mə tənəy kvsəpəy ineyə toma na i Feesuŷu ɳku ku caya mə taa tə ku tonj taa.

¹² Ma taapala, pə təo ké pə nyəka-tu, na pə taya si té təy tá yvlvweetü kvpəntu na té laki nti tə nyıləyı tə. ¹³ Pə taya pvlv, ye í təyəyə mə yvlvweetü kvpəntu, í ká si. Ama ye í kisa mə yvlvweetü kvpəntu yaasi si té saalı na Isə Feesuŷu Nanjytu tonj, ilə í tula-ti. ¹⁴ Pa təna mpa Isə Feesuŷu tiikiyi tə pa ké Isə piya ké. ¹⁵ Pə taya pvlv tə, Isə Feesuŷu ɳku pa ha-mə tə ku ta ke Feesuŷu ɳku ku laki-meyə yomaa na kú tasəyə-meyə səyəntu tuyu tə. Ama ku ké Isə Feesuŷu ɳku ku laki-

mege Isə pəyalaa na ku laki na í yaakı Isə sì ma Caa, Paapa tə. ¹⁶Tə kέ Isə piya, na Isə Feesuyu mayamaya hóléyí mýrýgy hatuu tá taa. ¹⁷Tə kέ i piya, na kwpantu nti Isə təma sì i ká ha i yəlaa isu kpancoou tə, tu hikití tətə. Tá na Kilisiti tu kpəntəna-təyí hikuyu. Ye tá na-i tə kpənta wahala hikuyu tá na-i tu kpənti i teeli taa tətəyə.

Cele teeli

¹⁸ Ye ma kiŋ pə fei isu paa kpaya tá kayaña kwyonyontəyəle na pá kéesəna teeli wei cele Isə ká tu-tu tə. ¹⁹Kwymaŋmam təna taŋaa təteyetege sì Isə í ləsi i pəyalaa na pə ná. ²⁰Pə taya pvlv tə, taaləm nyəm taa kέ pə svsa kwymaŋmam mpi, na pə taya sì pə nəkaa. Isə twna-wəyí mpv. Paa na mpv tə na təelvuy wəe kέ. ²¹Pə taya pvlv tə, kwyaku nakvli pü te na Isə kwymaŋmam təna héesi wakəlvuy yomle na pə te təkpataa kέ teitei isu Isə piya ka te waatu wei paa te kasayampiya pəsuyu tə. ²²Tə nyəmá sì haləna saŋa kwymaŋmam təna təŋna məla na pə saləməyi isu alullv saləmuyu tə. ²³Pə taya kwymaŋmam tike mələyəna. Ama na tá mpa tə wəna Isə Feesuyu isu kancaalaya kwcəən ḥku Isə lapa-tu tə, tá mələyí tá taa tətə, na té taŋa kwyangu Isə ká pəsi-tvuy i piya na í teesi tá tənəy ineyeg yapu təkpataa tə. ²⁴Tə nawa sì tə hika tá yapu yaa, ilə pə we təelvuyu taa təm na pəcó. Ye mpi yvlv naa tə pə təo kέ i təeləyí, ilə pə taya təelvuy nté təna. Awe ká tasa təelvuy ke mpi i temə naa tə? ²⁵Ye mpi tə ta nata tə pə təo kέ tə təeləyí ilə tə cayana suulu kέ na té taŋa-wi.

²⁶Pə kaasa Isə Feesuyu ná kəŋ tətə na kú səŋna tá mpa tə kέ acamaa tə. Pə taya pvlv, tə ta nyi isəna tu sələməni na pə té tə. Ama Feesuyu ḥkv kú

sələməyənana-tvuy Isə, na miituyu mpi yulv kaa pəsi na í keesı nəyə taa tə. ²⁷ Isə wei i naa lotu taa tə i nyəmá kpakpaa ke mpi Feesuyu Nañjtu caa i sələməi tə. Pə taya puv, mpa pa ké Isə nyéma tə mpeyə Isə Feesuyu Nañjtu sələməyəna teitei ısu Isə caakı tə.

²⁸ Tə nyəmá si kūpantu ke Isə laki pə təna pə taa ké mpa pa səəla-i na pá ké mpa i yaawa ısu i nəkuyu wəe tə. ²⁹ Mpa Isə ka ləsa hatuu ləŋ tə, i laalaa ké na í fayasi-wə na pa mpaa si pá nəyəsəna i Pəyaya, na kəle ká hiki newaa payale. ³⁰ Mpa Isə ka laalaa na í fayasi mpv tə i ləsa-wəyə, na mpa inu i ləsa mpv təyə i lapa na pá pəsi yulvpama ke i isentaa. Mpa i lapa na pá pəsi yulvpama ke mpv inu təyə i yelaa na pá hiki pa paa nyəm ke i teeli taa tətə.

Isəna Isə luyu sun-tv pə tu fei tə

³¹ Ye mpv suweyə tu tasa yəyətuyu tətə? Ye pə wəe si Isə we tá tə, ilə awe ká lu-tvuyu kolonja? ³² Ita kisina i mayamaya i Pəyaya təo. Ama i ha-ke təkpem ké tá təna tá təo. Təo, i ta kisi i Pəyaya hav, kacanfana pə təna mpi pə kaasaa tə? ³³ Ye mpv awe ká tu taali ké mpa Isə ləsaa tə? Pə tu fei, pə taya puv təo, Isə mayamaya huləna si pa təm ta si tiili. ³⁴ Na awe ká mayası pa təm kuyu tətə? Pə tu fei, pə taya puv təo, Yesu Kilisiti tu səpəna, na í tu fem na í we Isə kəŋkəŋ taa na í sələməyəna-tv. ³⁵ Ilə pepe ká ləsı Kilisiti səəlvuyu ke tá təo? Wahala ká pəsi? Laŋpəsəle səsəəle na? Yaa konyəŋ ȳku paa tu-tv tə? Nyəyəsi na? Yaa hulvməŋ? Asola taa wəeən na? Yaa səm? ³⁶ Isə Təm taa pa ȳmaawā mpv si:

Nyá təo ké tə we səm nəyə taa ké ilim na pə tem.
Na pá laki-tv ısu heen wei pa teəna alvķisam tə.

37 Ama pə təna pə taa ké mpv ilε, tá wəpəna təcayaçaya ke wei i səela-tv tə i tonj təo. **38** Ma temə ma taa təkpataa sı pvlvpv fei mpi piu ləsi Isə səelvγu kε təo təo, paa səm paa weesuγu, paa isətaa tillaa, paa isətaa aləyaa nyuγu nyéma yaa pa toma səsəəna. Paa sanja nyəm, paa mpi piu kəo cele təo. **39** Paa tetu təo cəne kəkələnaa, paa tetu təe nyéma. Paa kʊŋmaŋmam mpi pə kaasaa tə pə taa pvlv kai fei mpi piu kagyati səelvγu n̄ku Isə səoləna-tvγu Yesu Kilisiti təo tə na kú seki tə kinj ke tate ke paa waatu wei.

9

Isə na i yələa kvəsaa pa təm

1 Tampana ke ma yəyətəyɪ, maa looliyi, ma kέ Kilisiti yvlu tə pə təo. Ma laŋle u təo paa pəcə mayamaya sı yaa ma looliyi. Mpi tə Isə Feesuγu Naŋhtu hóléyim mpiyi ma taa təyə ma təyətəyɪ. **2** Pə taya pvlv təo, ma laŋle wakəla səsəm na pə cəəsəyim tam. **3** Hali pə caya-m isu piu kisaya, Isə ka kisa-m na pə yası má na Kilisiti, na pə kpaya ma teetvnaa na pə məyna ma lonte. Ma piitim mayamaya nyéma təm ke ma təy. **4** Pa kέ Isəyəlì nyéma, na Isə lapa-weyə i pəyalaa, na i yelaa na pá naaki i teeli. I na-wə pa peela nəyə, na i cəle-weyə kvsəsəntu. Na í hólí-weyə Isə seetv, na i heeli-weyə mpi mpi i ká la-wə təo. **5** Pa kέ tá kite caanaa kvlvlaa. Ye ylvwəetv təm taa ilε, Kilisiti kέ pa piitim tv. Ini i n̄makələna pə təna, ini i kena Isə wei paa san tam təo. Isə i yele na pə la mpv.

6 Pə taya isu ma yəyətəyɪ sı mpi Isə təma sı i ká la tə pə cotaa. Pə taya Isəyəlì nyéma təna kena Isəyəlì nyéma. **7** Pəyele Apəlaham kvlvlaa ta ke Apəlaham piya mayamaya. Pə taya pvlv təo, Isə ka heela-i kέ sı:

Mpa paa luna Isaaka tapuyu t̄ee t̄o mpe pa tike t̄ekonj kena nyá piya t̄esiñisiyi. ⁸ Pə nyuyu nté si, pə taya mpa pa məlaa na pá lulu t̄efolo ke yem t̄o mpe pa kena Isə piya. Ama mpa Isə ka t̄oma si i ka ha-i na pá luluwé t̄o mpeye pa nyənəȳi i kvlvlaa t̄esiñisiyi. ⁹ Waatu wei i heelaya-i mpi i ka lapi-i t̄o i t̄omaya si: Ye pə k̄oma na p̄e talaa, maa məli na Saala ká hiki apalv p̄ayaya.

¹⁰ Pə taya p̄e t̄enayale. Lepēka piya ns̄i si naale si kaa caa k̄é. Inəyəle tá piitim caa səsə Isaaka. ¹¹ Isə ləsuyu yəlala t̄o, pə taya si i nyənəyəna mpi pa laki t̄o, ama i mayamaya i nəkuyu kiŋ̄ ke p̄e w̄ee. ¹² Isə heela Lepēka na í ta tu lulu t̄a piya si: Waali nyəȳka ká t̄oyəna səsəontu. Piya ns̄i si ta nyənta k̄opantu na isayatv. Isə lapa mpu si í húli si mpi i suwa t̄o, mpəȳi i t̄ehəȳi. ¹³ Halı pa ñmaawa m̄puyu Isə T̄om taa si: Ma luyu lapa Yakəpv na má kisi Isav.

¹⁴ Suweyelə tu yəyəti ilə, Isə u t̄ehəȳi tampana yaa isəna? Aai, pə taya mpu se, paa pəco. ¹⁵ Isə ka heela Moisi si: Má nəka wei i pətəatəle wiiu ma wii, má nəka wei k̄e suulu húlyu ma húli-i.

¹⁶ Ye mpu ilə pə taya yəlu nəkuyu yaa i lypu t̄o. Ama Isə wei i wiiki pətəatəle t̄o i kiŋ̄ tike k̄e t̄ekonj. ¹⁷ Pa t̄oma Isə T̄om taa si Isə t̄oma Icipiti wulau səsə t̄efoo si: Mpi pə mayamaya pə nyuyu t̄o ma tu-ŋ̄ kawulaya t̄oyəle si yəlala i nana ma toma ke nyá kiŋ̄, na ma həte yaa antulinya t̄ena taa. ¹⁸ Mpu t̄o, wei Isə nəkaa t̄o puntu pətəatəle ke i wiiki. Ye i nəka wei k̄e kaŋkante tuyu i tu ilé.

Isə p̄áaná na i pətəatəle p̄e t̄om

¹⁹ Ntanyi mə taa nəyəlu ná təŋ̄ si: Ye p̄e w̄e mpu ilə, pepe t̄o k̄e Isə tasəȳi si yəlala lapa taalı? Awe pəsəȳi

na í kayati-i sì í taa la i luγu nyəntv? **20** Yvlv nyá, awe kε-ŋ na ní kpeesəna Isə? Cuyu nyənayga pəsəyí na ká pəəsi ka ŋmalv sì pepe təə kέ n ŋma-m na má wε ɪsəntv? **21** Tiisi ŋmalv í səələna cuyu ke ɪsəna mŕpúγv i laki-kv. I pəsəyí na í cosi cuyu ŋkv, na í səəlaa i ŋmana puluku, na pέ kaasi na í ŋmana ntoole.

**PIIPILI CSILCT M TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin**

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377